

3.vydanie XV.

jún 2019

Gymploviný

Redakcia školského časopisu *Gymploviný*
Gymnázium J.B.Magina

Dočítate sa:

Spánok

Adopcia včelej rodiny

Z tvorby našich žiakov

Rozhovor

Medveď vojakom

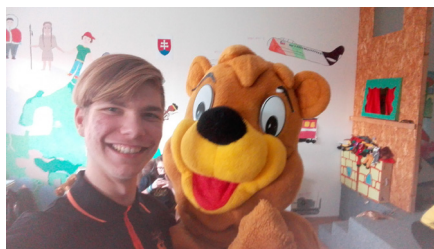

Šéfredaktor: Matej Raab

Redakčná rada: Beáta Macejková, Ján Mihálik, Ivana Balcírová

Pedagogický dozor: Mgr. Iveta Reháková, Ing. Anastázia Kršňáková

Jazyková korektúra: Mgr. Iveta Reháková, Mgr. Hana Puváková

Úvodník

Drahí čitatelia,

svietiace rozžeravené slnko, maturanti vykopnutí, najhektickejšie obdobie roka. Áno, je tu posledný mesiac v školskom roku. Všetci už túžobne myslíme na dovolenku pri mori, rána bez budíkov a mnoho ďalších benefitov prázdnin. Nuž, ešte mesiac musíme vydržať...

Dúfame, že Vám pri čakaní pomôže aj posledné číslo školského časopisu v tomto roku. Aké články Vám ponúkame? V poslednej dobe ste mohli na škole zaregistrovať akcie určené na adopciu včiel. Viac sa o nich dočítate vo vnútri čísla.

Všetci poznáme porekadlo: „Pes je najlepší priateľ človeka.“ Ale čo taký medveď a ešte k tomu aj v poľskej vojenskej službe? O tom sa dočítate v našom dejepisnom okienku.

Svoj priestor však dostanú nielen živočíchy, ale aj ľudia. Nás, študentov, často spája nedostatok spánku. Tejto problematike sa venuje v svojom príspevku naša učiteľka matematiky a psychológie Zuzka Koišová. No a v neposlednom rade sa môžete tešiť aj na rozhovor s novou učiteľkou geografie Monikou Hagarovou.

Na záver vám chcem v mene celej redakčnej rady popriať veľa síl do posledného školského mesiaca a príjemne strávené prázdniny. Špeciálne poďakovanie však patrí človeku, ktorý prázdniny vymyslel.

Ďakujeme.

Matej Raab, šéfredaktor

Vstáááávaj

Neskutočný krik mi hučí v hlave.

Čoooo?... Uuuuž?... Veď som ešte vôbec nespal!!!!....

Mátožne sa odoberiem do kúpeľne a požužlem v ústach, vyplujem horkú príchuť brnenia v hlave a opláchnem si tvár studenou vodou. Uf to zas bude deň... 8 hodín, seminár z matiky a tuším písomka z čohosi... Vlažné kakao sa mi rozleje v žalúdku a v autobuse zhltnem desiatu, čo mi mama nechala na stole. Spolužiačka hľadá do zošita – šprtá na písomku – už mi to došlo: z angliny... a mne sa chce tak spať, ako ma autobus kolíše a hučanie motora sa zarezáva do mozgu. Zvoní.... prečo musí zvonieť? Prečo radšej niečo nehrajú, niečo dobré...

Prichádza matikárka – chce kontrolovať vyriešené príklady – hmmm, no... „zabudol som zošit doma, ale všetko mi vyšlo“... zahovárám.

Ondro musí k tabuli a rieši uhly nejakých priamok v kocke – aký kosínus? Čo to tam stvára? Očividne som mimo a mám potrebu zmiznúť preč. Preč z tejto nepríjemnosti, preč od kosínusu... crírrrrn.... uffff konečne!!! Ešte jednu hodinu seminára nejako prežijem.... Čumím na učiteľku, ako črtá štvorsten (tak sa to tuším volá) ako chce, aby sme vypočítali jeho objem a povrch keď poznáme dĺžku hrany... však nech si vypočíta – mne sa chce spať...

Vyvolala ma – srdce mi búcha ako zvon, v hlave mi hučí....Vyhovárám sa – „prepáčte, je mi zle – môžem ísť na toaletu?“

Odhádzam – asi vyzerám zle, keď ma pustila... Omývam si tvár, ale hučanie neprestáva.

Zvoní.... písomka z angliny - písmenká mi tancujú pred očami, prvú otázku dávam ako kráľ, počkať - teraz netuším, čo to chcú... ako to má byť správne?, ako len boli tie nové slovíčka... nespomeniem si... hlavu mi ide roztrhnúť...

Končíme!!! – kričí učiteľka a ja zisťujem, že k dvom úlohám som sa ani nedostal. Zamotal som sa pri tretej, kde som si text musel čítať 4x – aj tak neviem, či to mám dobre... Čo už?

Musím niečo zjesť...

Žalúdok sa mi obracia – lenivo trávi bagetu. Nepomohlo, zívam a do očí sa mi hrnú slzy.

„Nespi!!!“ Kričí..., čo kričí... učiteľ dejepisu na mňa reve! (Či sa mi to len zdá?) Ani som si nevšimol ako sa mi oči zatvorili a hlava sa poslušne uložila na lavicu. Zívam, rukou si zakrývam ústa a pretieram oči plné slz.

“Prepáčte, je mi dnes trochu zle“ (vyhovárám sa)... Ako toto vydržím do tretej?

Sedím v autobuse a okamžite sa mi zatvoria oči – zas som sa previezol až na konečnú. No neva - doplazím sa domov, hodím tašku do kúta a zaspávam...

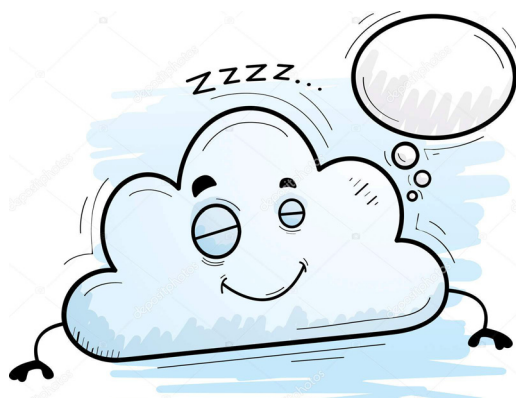
20:10 - budím sa na hlad a dám si večeru, ktorú mama nechala na linke.

Zapínam komp... 04:55 uff... musím už do postele – veď aspoň chvíľku si pospať...

Vstáááávaj!!!!!! Neskutočný krik mi hučí v hlave...

Akzuzka

Spánok

Našli ste sa v príbehu? Niektorí vo vašom okolí sa mení na chodiaceho zombie?

Stále nie je úplne jasné, prečo vlastne spíme. Isté ale je, že spánok sa podieľa na obnove telesných aj duševných síl. Jeho nedostatok vážne narúša normálny priebeh psychického diania a vedie k celkovému telesnému vyčerpaniu.

V potrebe spánku existujú pomerne veľké individuálne rozdiely. Niekomu stačí 5-6 hodín, iní radi spia aj desať hodín denne.

Čo sa však s nami deje, ak sa často vyhýbame spánku a náš nočný relax trvá dlhodobo iba 2 – 3 hodiny?

Spánková deprivácia má mnohé závažné dôsledky. Od zlej nálady, s ktorou sa už prebudíme – mrzutí, že sme sa v noci nevyspali, cez „vybité baterky“ - energiu na činnosti celého dňa márne hľadáme. Máme pred sebou zahmlený pohľad na dianie a veci, ktoré sa nám nechce robiť – proste nevládzeme... Aj preto pcháme do seba veľké množstvo sacharidov - veď naše telo chce samo navodiť rovnováhu, a tak si potichu priberáme od sušienok, čokolády, lupienkov. Klesá nám imunita a inak zdravý mladý človek začne mať opakujúce sa infekčné ochorenia.

Na nedostatku spánku sa odrazí aj stav našej pokožky – akné, zápal, strata pružnosti, tvorba vrások. To, že sme málo spali, sa negatívne odrazí aj na našej pamäti,

kreativite a o nejakej koncentrácii nemôže byť ani reči. Prestávame zvládať stres a aj maličkosti nás vyvedú z miery – sme podráždení a prchkí. Problémom býva aj hypertenzia a diabetes.

Život ohrozujúci je známy mikrospánok, ktorý ako dôsledok spánkovej deprivácie, na cestách už zničil mnohé ľudské životy. Ak by ste sa rozhodli nespáť – celkom určite si koledujete o vážne, život ohrozujúce problémy.

Vedeli ste, že 78 ročný človek vo svojom živote prespal približne 25 rokov? Zdá sa Vám to stále ako mrhanie časom?...

Svet bez zelene

Ekológia je v dnešnej dobe veľmi diskutovaná téma. Úhyn rastlinných a živočíšnych druhov, znečistenie vôd, vyčerpávanie neobnoviteľných zdrojov... To všetko sú problémy, ktoré my, ľudia 21. storočia musíme aktívne riešiť.

Ďalším podstatným problémom je však aj postupné miznutie zelene. Vyklčovanie lesov či rozvoj infraštruktúry nepriaznivo vplyva na zeleň, priam na úkor pôvodného biotopu.

Napriek vysokej medializácii ekologických problémov sú tieto problémy stále nevyriešené. Aké môžu byť následky?

Práve o následkoch týchto problémov je súťaž Svet bez zelene, vyhlásená našou školou spolu s kolégiom Zelenej školy. Môžete zasielať fotografie, básne, poviedky, obrazy... Je to na Vás.

Ako sa môžete zapojiť? Stačí poslať súťažné dielo na mail michalkova@gymvrbove.sk do uzávierky súťaže. Vyhlásenie výsledkov je 20. septembra 2019. Najlepšie diela budú ocenené zaujímavými cenami. Tešíme sa na Vaše príspevky.

Adopcia včelej rodiny

V posledných mesiacoch sme boli zaplavení správami o masívnom úhyne včiel na území Slovenska ale i v iných štátoch Európy. O závažnosti tohto problému niet pochýb: nielenže včely produkujú med, ale hlavne patria k hlavným opelovačom, udržujú rovnováhu v prírode. Jednou z akcií zameraných na zvýšenie povedomia o dôležitosti včiel pochádzala z rozhodnutia Organizácie Spojených Národov, ktorá vyhlásila 20. máj ako Svetový deň včiel, ktorý sa tento rok slávil po prvýkrát v histórii. Situácii sa venuje aj organizácia Greenpeace. O ich iniciatíve si môžete prečítať na stránke www.sos-bees.org.

Naša škola spoločne s kolégiom Zelenej školy sú tiež pripravení podať Slovensku pomocnú ruku adopciou včelej rodiny. Naši študenti budú vyrábať a predávať ekologické výrobky, osviežujúce občerstvenie a mnoho iného. Zárobok poputuje priamo na adopciu včiel pre našu školu, o ktoré sa bude starať včelár zo Slovenského zväzu včelárov zapojených do tohto projektu. Naša škola tak bude pravidelne dostávať med vyprodukovaný touto včelou kolóniou. Rovnako budú naši študenti môcť absolvovať exkurzie a prednášku priamo od včelára, čím rozšíria svoje poznatky o tomto článkonožcovi. Na prvý pohľad to môže znieť neatraktívne, ale veríme, že práve otázky od našich študentov najviac rozšíria študentské obzory. A kto vie, možno sa nájdu aj noví nádejní včelári, ktorí budú chrániť tento čoraz viac ohrozený druh.

Predaj týchto výrobkov bude prebiehať až do konca júna 2019, každú stredu v aule, ak nebude inak upresnené. Informácie o predaji budú predbežne podávané prostredníctvom školského rozhlasu. Naším cieľom je vyzbierať na adopciu 149€.

Môžeme ešte nejako pomôcť? Odpoveď je rozhodne ÁNO. Ak máte záhradu, na ktorej pestujete plodiny, znížte množstvo používaných pesticídov, ktoré zabíjajú nielen škodce, ale napríklad aj tieto opelovače. Ďalej existujú petície na ochranu včiel a aj Váš podpis môže pomôcť zmeniť situáciu. Rovnako môžete nakupovať med priamo od včelárov, a tým ich priamo podporiť ľudí, ktorí zachraňujú včely. Nebuďme teda ľahostajní voči týmto problémom. Dokážu ovplyvniť priamo už aj nás! O čo skôr môžu mať devastujúce následky na generácie, ktoré nastúpia po nás. Spoločne môžeme priniesť zmenu aj v aktuálnych otázkach ekológie.

Z tvorby našich žiakov

STRAŠNÁ SAMOTA

Stále som sama, super. Skúsila som spoločné sobotné stretnutie so svojimi spolužiakmi. Stretla som sa sama, som smutná. Spolužiaci sklamali. Skvelá susedka Saskia sklamala spolu so spolužiakmi. Skúsila som svoju sesternicu. Samozrejme sklamala. Situácia sa stupňovala. Stojím so svojím sivým snehuliačikovým svetlom súžiac sa svojou samotou. Stropné svetlo sotva svieti, stále svetielkuje. Stískam svoj supermobil. Sledujem Snapchatove snímky sústavne spochybňujúc stav súčasnej spoločnosti. Smiešne stvorenia. Spoznávam svojich susedov. Smejem sa. Smejem sa stále silnejšie. Sláva! Strašne som sa spotila. Smrdím. Sprobujem studenú sprchu. Sekla som sebou. Stratila som spojenie so

svetom. Snívam? Sen sa stal skutočnosťou. Stretla som silného sympatického singl supermana. Spýtal sa: „Sadneme si spolu?“ „Si skutočný?“, spýtala som sa sama seba. Samozrejme, súhlasím. Skúsili sme snack-bar. „Si smädná?“, spýtal sa. „Som.“ Sprvu sme sŕkali studené saké, spoločnosť sa snaží spríjemniť somelier. Striedali sme saké so sangriou. Spili sme sa statočne. Snažím sa spasiť situáciu. „Skúsime sex?“ Somárovi supermanovi splasli svaly. Strhla som sa, super, sen sa stratil. Skutočne som snívala? Samozrejme, stále som sama. Skončila som.

Ema Lajčoková

Žiaci 1.A na hodinách slovenského jazyka tvorili básne. Aj keď nemusíme čakať veľdiela ako od Pavla Orzságha Hviezdoslava, aspoň si nevymýšľajú slová a dá sa tomu rozumieť. Prvú časť tvoria básne na rôzne témy, druhá časť sa venuje básňam o rodných mestách autorov.

Dvaja ľudia, jeden duch, vravia si prísahu,
Láska spája tieto duše, k sebe líhajú.
Krása, mladosť, pekný úsmev, veľa peňazí,
Muža z takej hroznej ženy skrátka porazí.
Výzor totiž nehrá rolu v takom spojení.
Nebud' hlúpy, nie si človek, čo je väznený.
Milú, skromnú, nápomocnú ženu nájdi si,
Na jej zdravie aj na svoje rýchlo pripi si.
Žena čo ti nie je rovná k tebe nepatrí,
Ona chce mať vždy viac, ty máš dve a ona tri.
Zavri oči, myslí na ňu, pranie splní si hneď.
Dokonalá žena nie je, nájdi citov spleť.

*Človek, ktorý je opitý,
i mne nie je vôbec milý.
Tento človek je mučený,
nemá to s ním vôbec ceny.
Len na fľašu stále myslí,
otupuje mu to zmysly.
A keď ich má otupené,
ubližuje vlastnej žene.
Ubližuje vlastným deťom,
a zabudne na to potom.
Nemá moje sympatie,
ani k ľuďom milý nie je.*

Išla horou popod, popod vodou,
popri hrade na veľkej skale.
Videla tam horára, ktorý zabil komára.
Sadla si na bučinu,
volala otčimu.
Nech ju príde vziať
lebo musí doma siať.
Otčim sa rehoce
lebo mladá gagoce.
Opitá je ako hus,
nevidí si popod fúz.

Básničky o mestách:

Dolné Srnie obec malá,
pred Javorinou sa rozkladá.
Stredom tečie potôčik,
vidno ho cez oblôčik.
Pošta, kostol, zvonica,
hneď je plná ulica.
Krčmičky tu dve máme,
dobré si tu bývame.

*V malom meste na Slovensku Móric Beňovský,
Rozpráva nám príbeh smútku i radosti.
Známy šuhaj tohto mesta veľa tajov má,
Pamiatka mi vo Vrbovom o ňom vedieť dá.
Vrbové to malé mesto, veľa ľudí v ňom,
Stojí tu kostolík i Móricov doma.
Gorazd ten je v našom meste šuhaj zlatý,
Kostolík, čo vieru a lásku tiež dá ti,
Stojí v tomto malom meste Vrbové,
Ukáže ti mier a šťastie, nie však súboje.*

Piešťany, pasú sa tu lamy,
máme tu sídlisko Trajan, narodil sa tu ne jeden krajan,
keď držíme post, ideme sa prejsť na most,
v máji bude City fest, rozbijem sa tam fess.
Piešťany majú 4 svetové strany:
Na severe letisko,
na juhu ihrisko,
na východe tri mosty
a na západe Lidlové cenové skvosty.

*Ratnovce Ratnovce,
pasú sa tu ovce,
blízko nás sú Sokolovce,
zvoní tu zvonce.*

Ďakujeme žiakom triedy 1.A za poskytnutie tohto príspevku pre školský časopis.

Rozhovor s Mgr. Monikou Hagarovou

Koncom tohto školského polroka vás mohla prekvapiť nová, neznáma tvár na hodinách geografie. Je ňou naša nová profesorka - Monika Hagarová.

Prosím, predstavte sa nám.

Volám sa Monika Hagarová, vyštudovala som na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre aprobáciu: ruský jazyk a literatúra - geografia. Na Univerzite Komeniského som si rozšírila aprobáciu o etickú výchovu. Mám takmer 22 ročnú pedagogickú prax. Zo súkromia - pochádzam z Piešťan, aj keď momentálne som obyvateľkou Hlohovca. Baví ma práca s deťmi a mládežou, mám rada prírodu, najradšej chodím do Slovenského raja a veľmi sa mi páči Muránska planina, hlavne oblasť, kde sa chovajú kone. Celkovo rada cestujem, spoznávam nové miesta, krajiny, život a zvyky ľudí. Okrem toho ďalším koníčkom je hudba, divadlo a literatúra. Takže nudu nepoznám.

Čo Vás viedlo k tomu, aby ste sa stali učiteľkou? Ktoré predmety budete u nás vyučovať? Prečo ste študovali práve tie?

K profesii učiteľky ma viedol aj vzor mamy a babky, ale celkovo rada pracujem s mládežou, ten kontakt s mladými omladzuje, aj keď niekedy to nie je ľahké. Nevyhovie človek všetkým a dnešná mládež je kritická a niekedy sa mi zdá aj dosť netolerantná. Geografia ma vždy bavila, v podstate sa vždy dozviem štúdiom alebo sledovaním cestopisov a dokumentárnych filmov niečo nové o krajine, ľuďoch žijúcich v nej a ich zvykoch, tradíciách. Ruský jazyk ma oslovil prostredníctvom krásnych ruských piesní a získal si moje srdce, tak som sa rozhodla v ňom zdokonaľovať. Má veľmi veľa pekných básní, poviedok a literárnych diel, tretiu otázku som Vám v podstate zodpovedala pri prvej, kde som spomenula moje koničky a záľuby.

Čo máte na svojej práci najradšej? A naopak, čo nemáte rada vôbec?

Čo sa týka práce, páči sa mi práca s mladými ľuďmi, odovzdávanie informácií a vedomostí ďalším pokoleniam. A čo sa mi nepáči? Hlavne správanie sa niektorých mladých ľudí, žiaľ, často je to také nezdravé se-

bavedomie a smutné je, že často je tam, kde nemajú byť na čo sebavedomí a často nezaujímajú o okolité dianie a získavanie vedomostí.

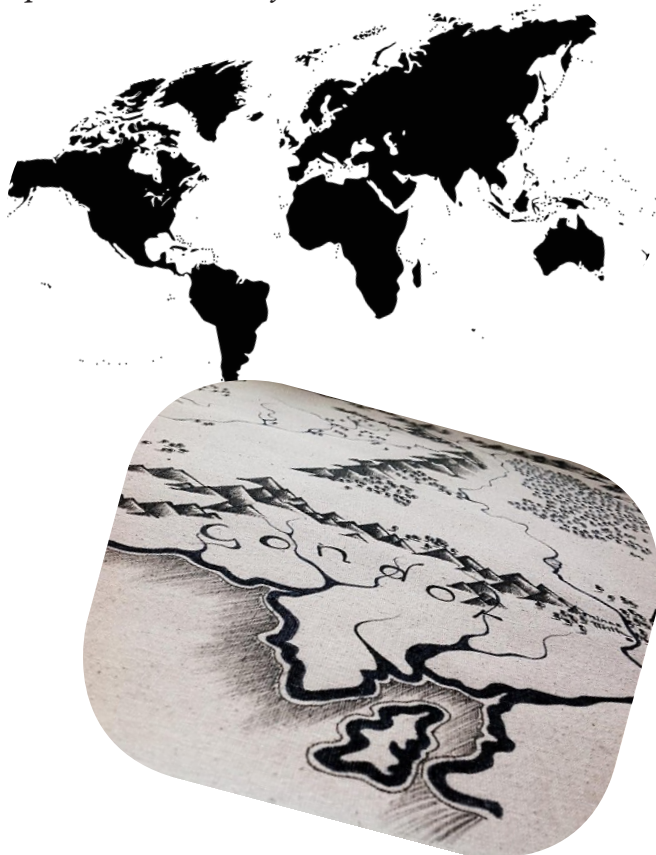
Máte nejaké záľuby vo voľnom čase, popripade, aký je Váš recept na relax?

O záľubách som písala už v prvom bode, je to hlavne turistika, vzťah k prírode, láska ku knihám, hudbe.

Čo by ste chceli odkázať našim študentom?

Pre študentov hlavne to, že aj keď som na tejto škole krátko, myslím, že by mali byť spokojní, že sú na škole, kde vládne ozaj veľmi dobrá a priateľská atmosféra. Treba si to ozaj vážiť. A želim im veľa úspechov v štúdiu a aj súkromnom živote.

Ďakujem pani profesorku Monike Hagarovej za poskytnutie rozhovoru pre školský časopis a v mene celej redakčnej rady jej želáme veľa šťastia, dobrej nálady a príjemných chvíľ počas pôsobenia na našej škole.

Medveď vojakom

Pod britskými vlajkami na Blízkom východe sa utvorila poľská armádna exilová skupina (druhý poľský armádny zbor), netušiacia, že sa k nej pridá nový spolubojovník. Nebol to nikto iný ako vojnová ikona, maskot a morálna podpora poľských vojakov - vojakmi pomenovaný Medveď Wojtek.

Wojtek sa k 22. poľskej zásobovacej delostreleckej rote (ktorá patrila pod tento armádny zbor) dostal cez malého iránskeho chlapčeka, ktorý medveďa doniesol k vojakom a tí ho s radosťou odkúpili, lebo mu lovci zastrelili mamu.

Vojaci tohto medveďíka krmili mliekom zriedeným vodou vo fľaši od vodky a sem - tam mu dávali aj ovocie, pivo a dokonca aj cigarety. Rád sa bil s vojakmi a aj po nich opakoval salutovanie, ktoré sa naučil dokonca vykonať aj na príkaz.

Keď druhý poľský armádny zbor opustil svoje egyptské stanovisko a pridala sa do boja na druhom sicílskom fronte, museli vojaci dať Wojteka narukovať do armády, aby sa mohol s nimi prepravovať, a dokonca aj bojovať. Takto získal hodnosť vojaka.

Počas bitky o Monte Cassino musel byť reťazou priviazaný a počkať, kým sa ostreľovanie nepriateľských pozícií skončí. No Wojtek sa nebál týchto zbraní. Dostal sa z reťaze a začal kopírovať činnosti vojakov. Zrazu všetci onemeli, keď im Wojtek začal nosiť krabice s muníciou. Po tejto akcii si 22. zásobovacia delostrelecká rota dala urobiť na inšignie svojej roty obraz medveďa, ktorý drží delostrelecký granát.

Po tejto bitke bol medveď vyznamenaný a povýšený na hodnosť desiatnika a rota bola umiestnená do Winfield parku, aby sa neskôr zúčastnila ďalšieho frontu, ktorý sa mal utvoriť v Normandii na Deň D. Bohužiaľ, Wojteka tam museli nechať a ostal tam až do konca vojny a demobilizácie poľského zboru. Medveď bol nakoniec internovaný v Edinburgskej ZOO, kde sa stal veľmi obľúbeným pre návštevníkov, žurnalistov a hlavne pre jeho spolubojovníkov, ktorí ho prišli často navštevovať. Wojtek sa nakoniec dožil 22 rokov a v roku 1963 umrel. Briti túto správu rozšírili po celej krajine. Po jeho smrti mu bolo vybudovaných mnoho pamätníkov v Anglicku a Poľsku.

